

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON : 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON : 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lej pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Mélyen Tisztelt Gazdatársak!

Az Erdélyi Gazdasági Egylet ezévi közgyűlése egyhangulag elnökévé választott.

A megbízatást hálás köszönettel elfogadom, mivel, ámbár nem kerestem azt és a közélet más terén is súlyos feladatok jutottak nekem, úgy érzem, hogyha az Egylet méltónak tartott arra, hogy oly nagyérdemű elődök által viselt eme diszes és terhes tisztségre kiszemeljen, úgy azután, hogy 15 éve töltöttem be az alelnöki tiszteket, nem térhetek ki eme újabb megtiszteltetés elől.

Tudatában vagyok annak, hogy mily súlyos feladatok hárulnak a köz- és mezőgazdaság általában tovább már kibírhatalatlanul nyomasztó helyzetében — melyet úgy gondolom, felesleges ez alkalommal bővebben jellemezni — egyletünkre és annak vezetőjére.

Csekély erőmmel vállalkozom ezekre, biztos lévén érdemes tisztársaim buzgó támogatása felől.

Szükségesnek tartom azonban ez alkalommal is hangsúlyozni azt, hogy véges képességű emberektől nem kívánhatók oly teljesítmények, melyekre tudvalevőleg a világ összes államai, azok kormányai, a legkiválóbb közgazdák és itt Romániában: a törvényhozás, a kormányzat és a mezőgazdasági kamarák sem voltak eddig képesek.

De a még a pusztán saját erőire utalt Egylettől joggal elvárható feladatoknak is csak akkor felelhet az meg és csak abban a mértékben, hogyha és amely mértékben a vezetőséget tettekkel, anyagilag, erkölcsileg és szellemi munkájával támogatni fogja a tagoknak az eddiginél sokkalta nagyobb száma, a mai katasztrófális állapotnak megfelelő fokozott erőfeszítéssel.

A helyzet rendkívüli komolysága parancsolja, hogy kiemeljem ezeket ez alkalommal, számítva minden józan és tárgyilagos ítélőképességgel megáldott gazdatársam belátására, helyeslésére és buzgó támogatására.

Ha az erők összefogása tetté fog válni, akkor Isten segedelméből közös erővel Egyletünk régi, dicső hagyományaihoz méltó jövőnek nézhet elébe mindnyájunk és más foglalkozású polgártársaink javára.

Kolozsvár, 1931. április hó.

Gazdatársi üdvözléssel:

Gróf Bethlen György

az Erdélyi Gazdasági Egylet elnöke.

Védjük meg almafáinkat az almarügyfűró bogár ellen.

Az almarügyfűró vagy almabimbólikasztó bogár (*Anthonomus pomorum*) egyike legkártékonyabb bogarainknak. Ez a parányi orrmányos bogár az oka annak, hogy almafáink szépen bimbóznak, de virágaik nem nyílnak ki, hanem bimbókorukban elszáradnak. Ezen kártételről sűrűn hangzik föl a panasz úgy a Kolozsvár környékén lakó gyümölcsös tulajdonosok részéről, valamint Erdélyszerte mindenütt, ahol almafák vannak.

Az almarügyfűró bogár, a mely mindössze 5—6 mm. hosszú, igen korán tavasszal, sokszor már március végén előbúvik téli rejtekből és fölmászik az almafa koronájára, ahol lesi a bimbók feslését. Amikor az almafa virághimbó felrepedezni kezdenek, előbb azokat megmérgeve táplálkozik a bogár, de nemsokára megfúrja hegyes orrmányával a bimbót és beletolja a petéjét, ezzel pedig megfertőzi az almabimbót, úgy hogy az már ki sem nyílik és termést nem hoz. A letojított petéből ugyanis egy kis fehér kukac kel ki, amely az almabimbó belsejét, a nyílandó virág fontos szerveit, a bibét és a porzókat fölfalja. Ennek következtében az almabimbó elszárad. Megmérhetetlen az a kár,

amit ez a kis bogár nálunk évente okozni szokott, mert ez okozza, hogy sok gyümölcsös kert tulajdonosa hiába ápolja és gondozza gyümölcsfáit, a termés mégis évről-évre balul üt ki. Ezidén az a hallatlan eset történt nálunk, hogy a téli hónapokban sokkal olcsóbb volt nálunk a narancs, mint az alma. Az erdélyi almát a kereskedésekben 44 L-ért árulták kilónként, amikor 34 L-ért narancsot lehetett kapni! A kaliforniai almát pedig 76 L-ért árulták kg-ként. Ez a tapasztalat intőül szolgálhat nekünk, hogy igyekezzünk mindent megtenni, amit csak lehet, az almafáink megvédése és az alma rügyfűró bogár elpusztítása érdekében.

Erről a bogárról és az ellene való védekezésről „A gyümölcsfák betegségei és ellenségei” című füzetemben* részletesen emlékeztem meg, de ezen kívül pótlólag még el kell mondanom egyet-mást és ezúton is föl kell, hogy hívjam a kerttulajdonosok figyelmét.

Átkutatva az erre vonatkozó szakirodalmat, arra a tapasztalatra kell jutnunk, hogy az alma rügyfűró ellen többféleképp kell védekezni.

* Kapható 30 L-ért az Erdélyi Gazdasági Egyletnél, Cluj, Str. Andrei Mureşan 10.

nünk, mert oly védekezési mód, amely egymagában véve gyökeres orvoslást hozna e baj ellen, nem ismeretes.

Az almarügyfűró ellen elsősorban a *téli permetezés* által kell védekeznünk, amely a rügyfűró bogarat téli rejtekből támadja meg. A rügyfűróbogár u. i. télire a fa törzsén található repedésekbe, a kéreghézagiba, pikkelyei alá húzódik és ott telel ki. Ha tehát a fát a tél folyamán *neodondrinnel*, vagy *endaval* jól bepermetezzük, ezzel az ott rejtőzködő rügyfűró bogarat elpusztítjuk. Csakhogy a rügyfűró nem csak a fa kérgén telel, mert másik része a földön, a gaz, a fű és moha között, valamint a hullott levelek védelme alatt telel ki. Az ott telelt bogarak ellen nem védünk meg az almafát a téli permetezés által. Azonkívül a szomszédból, sőt még az erdőből is bevándorol a rügyfűró bogár és ellepíti almafáinkat. Ezek ellen másképp kell védekezni. Ezt megtehetjük arra az általános tapasztalatra alapítva, hogy a rügyfűró bogár, úgy mint az orrmányos bogarak legnagyobb része *ritkán szokott repülni*. Az almarügyfűró bogárnak meg vannak ugyan a szárnyai, mint a többi bogaraknak is, de azokat csak kivételesen veszi igénybe és inkább csak mászik és mászva kerül föl az alma koronájára. A gyakorlati ta-

Van-e haszna a talajban levő élőlényeknek?

A talajoltás kérdésével az utóbbi időben elhallgattak! Pedig a gyakorlati mezőgazdaságnak egyik legfontosabb kérdése az, hogy a termőtalajban milyen és mennyi élőszervezet van? A talaj apró élőszervezeteinek nemcsak a szerves eredetű állati és növényi részek felbontásánál jut nagy szerep, tehát a humusz képzésnél, hanem a talaj ásványi alkotórészeinek feltárásánál és a levegő nitrógeniumának lekötésénél is.

paszlatat azt találta, hogy kivált tavsszal nem szívesen repül a bogár, kivált a nősténye, amely petezés céljából akar a fa rügyeihez följutni. Ez a fő bűnös, a petező nőstény! Ezt kell tehát a fa rügyeitől távol tartani. Úgy látszik a petezni akaró nőstény nehézkes már a repülésre, azért választja inkább a lassúbb, de kényelmesebb utat, a fán való fölmászást. A fán fölvándorló bogarak ellen pedig még jobban védhetjük meg az almafát a hernyók ellen alkalmazni szokott enyvygyűrűk kikenése által. Ha a téliaraszó hernyói ellen ősszel kiraktuk az enyvygyűrűket, akkor azokon a rügyfűró is megfogódik, ha ellenben nem kellett ősszel enyvygyűrűket alkalmazni, akkor nem késő azokat a tél végén, március végéig a rügyfűró ellen kitenni. Az enyvygyűrű megvédi a fa koronáját mindenféle, a fán fölmászó kártevő ellen.

Nem árt a fákat jól megrázni és megkopogtatni, hogy a fa koronájáról potyogjon le a sok ott tartózkodó mindenféle bogár. Ha a rügyfűró így lehullott a földre, akkor már bajosan tud az enyvygyűrűn keresztül a fára följutni.

Tapasztalás szerint főleg a korán virágzó almafajták szenvednek legtöbbször a rügyfűró-tól, továbbá minél tovább húzódik el a virágok nyílása, ha pl. kedvezőtlen időjárás miatt késlekedik a bimbók nyílása, annál több kárt tesz a rügyfűró. Ellenben, ha a bimbók nyílását a kedvező időjárás elősegíti és gyorsítja, akkor kevesebb kárt tehet a bogár. Ezért azon kell lenni, hogy jó trágyázás által segítsük elő a fa gyors fejlődését és bimbóinak a nyílását.

Az egyéb kártevők ellen, mint az almamoly elleni, kivált a rügyfakadást megelőző permetezés is hozzájárul a rügyfűró pusztításához. Erre újabban a *nosprasen*-nel való permetezést ajánlják melegen.

Mindezekben fölül nem hagyandó figyelmen kívül a gyümölcsfák ápolásának egy igen fontos módja t. i. az éneklő madarak segítségül hívása. Elsősorban a *czinkék* figyelemre méltók ebből a szempontból, mert azok télen is nálunk maradnak és szorgalmasan kutatják át a fákat és leszedegetik róluk a kárt okozó bogárságot. Ezért tehát akasszuk ki minél nagyobb számban a fészekődukat, amelyek a különböző hasznos madaraknak oltalmú és fészkelő helyiségül szolgálnak. A fából kifaragott fészekődukon kívül nagyon ajánlható a *czinkék* fészkelésül szolgáló *korsóknak* a kiakasztása. A fészkelő korsó föltalálója *Csoma Lajos* földbirtokos Hidalmáson, aki már pár év óta nagy sikerrel alkalmazza kertjében azokat. Ezen korsók nagy előnye, hogy abban nem fészkelhet a veréb, a *czinkék* nagy vetélytársa, mert a korsó olyan méretű, hogy abba épen csak a *czinke* fér bele, ellenben a veréb künn reked. Ezek a korsók igen olcsón kaphatók a hidalmási fazekasnál, ki azokat gyártja. A korsók és faodúk kiakasztásával nem szabad késni, azokat még a tél folyamán kell kitenni a fákra, különben nem fészkelnek bennök hasznos madaraink.

Dr. Péter Béla.

Marabu
kelletőgépek

gravitációs központi melegfűtessel,
többszörösen kiténtetve, raktárról szállít

„MODERNA”

építőipari gépek és rádiátor R-T.

Braşov, Str. Infundată (Kis-u.) 12

Ajánlat és prospektus díjmentesen!

Annyi bizonyos, hogy a tudományos vizsgálatok eredményeit kissé tulságosan hamar és nem egészen indokolt lelkesedéssel kezdték alkalmazni. Ennek és talán annak az általános depresszióknak tulajdonítható, ami a gazdák lelkére a válság következtében ráfeküdt, hogy most a gyakorlati gazdák ezt a kérdést egészen elejtették. A kérdést pedig felszínen kell tartani, mert a legutóbbi évek tudományos kutatásai szerint a talajban levő mikroorganizmusok és más élőlények nélkül egyáltalában nem lehetne mezőgazdasági termelést folytatni. Az *istállótrágyázásnak* is az ad mérhetetlenül nagy jelentőséget, hogy segítségével a talajban levő szervezeteket táplálékhoz juttatjuk és így szaporodásra serkentjük azokat. Másfelől a trágyával és trágyalével közvetlenül is milliárdnyi organizmust juttatunk a termő talajba.

A talajban levő organizmusok mennyiségéről a következő számok nyújtanak halvány fogalmat. A termőföld felső rétegében a talaj minden grammjában 100 millió baktérium él. Ezenkívül a véglények és algák egész serege éli csodálatos életét a talaj repedéseiben. A talajban élő mikroorganizmusok és alacsony-rangú szervezetek súlya jó termőföldben holdanként 300—400 kilóra tehető. Ez a szám azonban igen változó lehet a talaj minősége és az alkalmazott művelési mód szerint. Nagy befolyással van a talaj élőlények számára a trágyázás módja. Helyesen végzett istállótrágyázás és a talajnak trágyalével való öntözése mellett a talaj élőlények száma a maximumot éri el. A talaj kötött, vagy laza volta is nagy mértékben hat az élőlények számára.

Az istállótrágyázás nélkülözhetetlen voltát különben mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 100 mázsa helyesen kezelt istállótrágyával 200—300 kilónyi talaj baktériumot juttatunk a termőföldbe.

A talajban levő mikroorganizmusok és véglények hasznát fentebb már vázoltuk. Nélkülük a mezőgazdasági termelés egyáltalában lehetetlen volna!

A holdanként 300—400 kilónyi súlyt kitevő mikroszkopikus élőszervezeteken kívül azonban, a talajban magasabb rendű állatok is élnek, amelyek a gazdára nézve felbecsülhetetlen értéket képviselnek. Ezeknek a súlya is kitesz holdanként 500—600 kilót. Kétségkívül káros bogarak is akadnak közöttük, nagyobb számuk azonban hasznot hajt a gazdáknak.

Itt elsősorban a földgiliszta óriási hasznára kell rámutatnunk. *Hans Molisch* a neves bécsi biológus rendkívül tanulságos kísérletet végzett a földgiliszta hasznára vonatkozólag. Három cserépbe káposzta palántákat ültet. Az egyik cserépbe nem tett gilisztát, a másodikba tett 5 darab, a harmadikba pedig 10 darab gilisztát. A rendkívül tanulságos kísérlet során bebizonyosodott, hogy a palántok legjobban fejlődtek abban a cserépben, amelyikben 10 darab giliszta volt és legrosszabbul abban, amelyikben nem volt egy sem. A giliszta ugyanis eszi a földet és a nehezen oldódó ásványi kristályok a savi hatású gyomorváladékában könnyen oldhatók válnak. Méltán mondják tehát, hogy a giliszta a legrégebb földműves! Amikor 1927-ben a *Misszissipi* folyó áradása Északamerikában nagy területe-

ket elöntött, szakemberek többre becsülték a közvetlen kárnál azt a kárt, amit a giliszták elpusztulása jelentett. — A ledölt épüeteket újból fel lehetett húzni, a földet be lehet vetni, de ki fogja az áradás által elpusztult gilisztákat újból a termőföldbe varázsolni? — tették fel a kérdést a biológusok. És az árvíz elvonulása után ennek a pótlására volt legelőször gondjuk!

A termő talaj *faunája* és *florája* tehát a mezőgazdasági termelés lényegéhez tartoznak. Ha a tevékenységük fokozására irányuló kísérletek nem mindég végződtek sikerrel, ez nem azt jelenti, hogy azok hiábavalóak volnának, hanem azt, hogy még nincs kezeink között az a száz százalékos biztos módszer, amelyik a termelés technikájában *hasznot* hozóan volna alkalmazható. A kísérleti kutatások és a praktikus kísérletek azonban szorgalmasan folynak és így nincs messze az idő, mikor a gyakorlati gazda ezeknek eredményeit egyetemesen alkalmazhatja.

S. Z.

IRODALMI SZEMLE

Könyvismertetés.

A burgonya termelése, nemesítése és értékesítése. Irta: Beke László. 338 oldal, 8 színes műmelléklettel és 70 ábrával. A szerző saját kiadása, Megrendelhető a szerzőnél, Budapest I., Maros-u. 8. sz., valamint lapunk kiadóhivatalánál. Ára kemény vászonkötésben 15.— P. 450 Lei.

Beke László 20 esztendő tudományos buvárkodásának eredményét és 2 évtized alatt leszürt gyakorlati tapasztalatait adja a könyvében. Mint több nagy üzem gyakorlati szaktanácsadója és szép sikereket elért burgonyanemesítő, hasznos tanácsokat ad a burgonyatermesztés minden kérdésében. Részletesen tárgyalja a sikeres termesztés előfeltételeit, éghajlat és talajviszonyokat. Részletesen ismerteti a vetésforgó, talajkészítés, trágyázás, ültetés és ápolás minden munkálatait. Különösen foglalkozik a leromlás kérdésével és a helyes vetőgumó kiválasztás körüli tudnivalókkal. Kitér a házi és a részes mivélés méltatására. Foglalkozik a szedés, a termés elbírálásának, osztályozásának, a termés eltartásának kérdésével. Megtaláljuk benne az üzemi adatokat is. A második rész a külföldi piacok helyzetét ismerteti, a burgonya állami minősítésének kérdésével foglalkozik, valamint az áralakulás és értékesítés ügyét teszi szóvá. A harmadik rész a burgonyanemesítés kérdését tárgyalja. A negyedik részben a burgonya betegségeit ismerteti.

A könyv megszerzését melegen ajánljuk olvasóimknak.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.

Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza.
Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Diciosánmartin-Dicsőszentmárton, Alba-Iulia-Gyulafehérvár, Târgu-Mures-Marosvásárhely, Oreda-Nagyvárad és Timişoara-Temesvár.

SAJÁT TÖKÉI: 143 MILLIÓ LEJ

Affiliált intézetei: Torda-aranyo-vármegyei Takarékpénztár Rt. Turda-Torda, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Odorheiu-Székelyudvarhely és Cristur-Székelykeresztúr, Szászregenyvidéki Takarékpénztár és Hitelbank Rt. Reghin-Szászregén, Népbank Rt. Huedin-Bánffyhad, Szamosújvári Hitelbank részvénytárs. Gherla-Szamosújvár.

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez.
Áruraktárai a vasut mellett

EGYLETI ÉLET

Meghívó.

Az Erdélyi Borszindikátus 1931. évi április hó 24-én, pénteken, délelőtt 11 órakor, Gyulafehérváron a Transsylvania Bank R.-T. gyűléstermében ülést tart, melyre az érdeklődő szőlős gazdaközönseget tisztelettel meghívja:

Kolozsvár, 1931. április hó 11.

Az E. G. E. Szőlészeti és Borászati Szakosztálya nevében

Szász István sk. Török Bálint sk.

Tárgysorozat:

1. Jelentés a szindikátus megalakításáról. 2. Választások.

Gazdaértekezlet Kolozsváron.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet márc. 29-re gazdaértekezletet hívott egybe a gazdaközönség szervezéséről óhajtván tájékoztatni a tagokat és egyben felkérni az összes falutársasági tényezőket a további munka támogatására. Az értekezleten Szász István E. G. E. alelnök elnökölt. Jelen voltak: br. *Atzél* Ede, gr. *Bethlen* Béla, gr. *Béldi* Kálmán, *Brutsi* László, dr. *Buianovits* Rudolf, *Bürger* Albert, dr. *Bürger* Dezső, dr. *Darkó* Akos, dr. *Drexler* Béla, dr. *Ferenczy* Zsigmond, dr. *Ferencz* József, dr. *Gabányi* Imre, *Gál* Lajos, dr. *Gyergyai* Árpád, dr. *Garda* Kálmán, dr. *Jelen* Gyula, dr. *Inczédi-Joksmann* Ödön, br. *Kemény* Pál, *Lette* János, *Matskásy* Pál, *Nagy* Dénes, dr. *Oberding* József, dr. *Páter* Béla, ifj. *Palló* Imre, *Sándor* Béla, dr. *Schilling* Dezső, dr. *Szász* Ferenc, ifj. *Szász* István, *Pusztakamarási Szász* Ferenc, *Szabó* Mihály, *Szilágyi* Ferenc, *Varga* András, *Vass* András, dr. *Veress* Pál, *Ugron* István, *Ürmössy* József, *Tüzes* Bálint.

Az E. G. E. 1929 febr. hó 2-án Kolozsváron egy gazdaértekezletet tartott abból a célból, hogy a gazdaközönség megszervezésének módjait megbeszélje. Az értekezlet egy bizottságot küldött ki, mely az e téren végzendő munkálatokat körvonalazva, az E. G. E.-et kérte fel azok végrehajtására.

Az E. G. E. a márc. hó 29-re összehívott gazdaértekezleten számolt be az eddig végzett munkákról, amelyek eredményeként az alábbiakat közölhetjük. Hosszas utánjárások alapján sikerült az E. G. E. módosított alapszabályainak jóváhagyását 1929 december havában megszerezni. A módosított alapszabályok szellemében, vagyis a szervezetnek alulról való felépítésével megindult a szervező munka. Első sorban is a Székelyföldön, *Háromszék vármegyében* a Székely Nemzeti Múzeum 50 éves jubileumával kapcsolatban az E. G. E. által rendezett mezőgazdasági kiállítás és gazdanapok útján. Az alapvető munka nyomán *Háromszék vármegyében* közel 50 gazdakör alakult eddig, amelyek a *Háromszék vármegyei* Gazdakör útján kapcsolódnak az E. G. E.-be.

A vármegyei gazdakör elnökei *Sinkovits* Ottó (Szentkatolna) és dr. *Szentiványi* Gábor (Szentivánlaborfalva) földbirtokosok, titkár *Séra* István.

1930. év telén *Kolozsmegyében* 45 új gazdakört alakított az E. G. E. kolozsmegyei Szakosztálya. A szakosztály elnöke *Szász* István, az E. G. E. alelnöke, alelnöke dr. *Bibó* Béla (Kiskapus), előadója *Török* Bálint.

Ugyancsak az 1930. év telén 14 gazdakört alakított az E. G. E. a *Szilágyvármegyei*

gyei Gazdasági Egylettel karöltve Szilágy vármegyében. A Gazdasági Egylet elnöke dr. *Gazda* Endre, titkára dr. *Sámi* László.

Alsófehér vármegyében dr. *Szász* Pál, dr. *Szeniványi* Árpád és a *Hangya* Központ lelkes támogatása mellett megalakult az alsófehérvármegyei Gazdakör, valamint ennek járási gazdakörei.

Marostorda vármegyében *Mikó* László elnöklete alatt a Földmives Szövetség falusi gazdaköreit a lehetőség határáig újból munkába állította.

Arad, Temes, Torontál és Krassó-Szörény vármegyékben 22 új gazdakör alakult. 1931-ben megalakult a *Bánati Magyar Gazdasági Egyesület*. A bánati gazdakörök ezután fognak az E. G. E. kötelékébe kapcsolódni.

Szatmár, Bihar, Udvarhely, Szolnok-Doboz, Kisküküllő vármegyékben a vármegyei gazdasági egyletek a saját hatáskörükben végzik a szervező munkát. A többi erdélyi vármegyékben így *Brassó, Fogaras, Maramaros, Nagykovács, Besztercenaszód, Torda-Aranyos* stb. is szép számmal alakultak gazdakörök, amelyek vármegyei szervezet híján közvetlenül kapcsolódnak még ma az E. G. E.-be — Eddig 167 új gazdakört alakított az E. G. E., amelyek alapszabályai tulnyomó részben jóváhagyást is nyertek.

Nagyobb eredményről, sajnos, egyrészt a gazdaközönség közismert konzervatívizmusa, másrészt a földművelő nép leirhatatlan módon való elszegényedése, végül pedig a szervező munkához szükséges anyagi eszközök hiánya miatt nem tudunk beszámolni.

Azoknak a feladatoknak, illetve óhajoknak, amelyeket a munka sikerének növelése érdekében az 1929. évi értekezlet megjelölt az E. G. E. mindenben eleget tett. A szervező munkát tovább folytatja és felkéri ezúton is a falusi szövetkezetek vezetőit, a birtokos osztályt, a lelkész és tanító urakat, hogy szíveskedjenek az E. G. E.-nek továbbra is segítségére sietni nemcsak a szervező munkában, hanem abban is, hogy a megalakított új gazdakörökbe elevenen létkető életet és kultúrát lehessen bevinni és állandósítani.

Az értekezlet a beszámolót helyesléssel és egyhangulag tudomásul vette a hozzászólások rendén:

Gróf Teleki Béla, az E. G. E. anyagi bázisát óhajtaná megfelelő módon biztosítani.

Dr. *Ferenczy* Zsigmond az általános gazdasági helyzet megjavításának problémájával foglalkozott lendületes szavakkal.

Bürger Albert és dr. *Garda* Kálmán, br. *Atzél* Ede és mások felszólalása után az értekezlet véget ért.

Megállapították a répaárakat.

A legfelsőbb gazdasági bizottság megállapította az 1930. évi cukorrépa árakat. Régóta és türelmetlenül várja a gazdaközönség az ár megállapítást. A gyárak és termelők képviselői között olyan nagy ellentétek voltak, hogy azok áthidalása és az alábbi eredmény a legnagyobb nehézségek és küzdelmek árán született meg. Az 1930. évben átadott répa árát a vegyes bizottság 100 kg.-ként 106 lejben állapította meg. Az 50 kilométeres körzeten belül vasútra adott cukorrépa árához 100 kg.-ként 4 lej pótdíj számítható. A gyárba tengelyen szállított répa árához pedig 10 lej. Vagyis az árak a fenti sorrend szerint a következők: 106, 110, 116 lej. — Azok a cukorgyárak, amelyek eddig esetleg nem fizették ki, vagy csak részben fizették ki a répa árát, a román ünnepek után kifizetik. A jövő évi répaárak még nincsenek megállapítva. A

vegyes bizottság legközelebbi gyűlését f. hó 20-án fogja megtartani. A 20.-i gyűlés lesz hivatalosan e kérdésben dönteni. — A jövő évi vetésterületet illetően a legfelsőbb gazdasági bizottság újabb területcsökkentést írt elő, amennyiben a tavalyi 36.000 kat. holddal szemben 15.000 hektárban, vagyis kb. 26.000 kat. holdban állapította meg a folyó évre a vetésterületet. Ez kb. 10.000 kat. hold területcsökkenésnek felel meg. Ezt a területet kb. egy pár gyár között fogja elosztani a kartell és ma, *április hó 11-én még bizonytalan, hogy melyik gyárak fognak működni és melyek nem.* Az E. G. E. *Cukorrépatermelői Szakosztálya ezért már most felhívja a gazdaközönség figyelmét, hogy kukorica, burgonya, vagy más vetőmag tartalékról gondoskodjék, hogy a répa alól esetleg kimaradó területek bevetése biztosítható legyen.*

A cukorrépatermelő gazdaközönseget igen érzékenyen sújtja úgy a bizonytalanság, mint a termelés esetleges elmaradása. A répatermelés be van kombinálva a takarmánytermelésbe, állattenyésztésbe és tartásba, trágyatermelésbe, stb. Eddig a zord időjárás miatt a répavetés nem készt, ha lesz termelés. Ha nem lesz termelés és az idő kedvezőre fordul, olyan nagy munkatorlás lesz, hogy alig lesz idő soronkívüli munkák végzésére is.

Az E. G. E. Cukorrépatermelői Szakosztálya részéről *Lázár* Simon és *Muth* Aurél elnök urak Bukarestbe utaztak ismét, hogy az erdélyi gyárak üzembehelyezése érdekében intervenáljanak illetékes helyeken. — A bodfalusi gyár valószínűleg működésben lesz, a marosvásárhelyi gyár üzembe helyezése kérdéses. Aradon is kötik már a szerződéseket. — A szakosztályi elnökség közbenjárásának eredményéről értesíteni fogjuk az érdektelt gazdaközönseget.

Gyümölcsfa védelmi előadások az E. G. E.-ben.

Az E. G. E. Kertészeti Szakosztálya folyó hó 8-án Kolozsváron gyümölcsfavédelmi előadásokat és bemutatót rendezett. Az előadásokon és bemutatón olyan nagyszámban jelent meg az érdektelt gazdaközönség, hogy a gyülesteremben nem fért el és a kétszárnyu ajtókat ki kellett nyitni és a folyosóról és szomszéd szobából is hallgatták azokat.

Előadásokat tartottak dr. *Páter* Béla és dr. *Friedl* Gusztáv. Az előadások után az E. G. E. Kertészeti Szakosztálya természetben is bemutatta a fák tisztogatásának, permetezésének, a permetező-anyag szakszerű keverésének és alkalmazásának módjait. Az előadások és bemutató után az érdektelt gyümölcsös tulajdonosok újabb megbeszélésre ültek össze és elhatározták, hogy a gyümölcsfák kártevői ellen való védekezést egységesen fogják megszervezni. E célból elsősorban is Kolozsváron megszervezik a hegyközségeket, védekezésre szólítják fel a vármegye nagyobb gyümölcsös tulajdonosait. Az E. G. E. Kertészeti Szakosztályának három permetezőgép áll kikölcsönzés céljából rendelkezésére, megfelelő szakmunkásokkal, akik a fák terjedelméhez képest 20–60 fát képesek meghosszabbított bambuszruadéssal megpermetezni. A permetező anyagról természetesen a gyümölcsös tulajdonosok gondoskodnak, akiknek szaktanácsal díjtalanul szolgál az E. G. E. Kertészeti Szakosztálya. Akik akadályozva voltak az előadásokon és bemutatón való megjelenésben, keressék fel az E. G. E. Kertészeti Szakosztályát tanácsokért.

Az Erdélyi Borszindikátus gyűlése.

Az Erdélyi Borszindikátus március hó 29-én gyűlést tartott Kolozsváron az E. G. E. székházában Szász István E. G. E. alelnök elnöke alatt. A szindikátus Török Bálint E. G. E. titkár jelentése alapján tudomásul vette, hogy a bukaresti központ a megalakulást elismerte és így a szindikátus jogiszemélyisége is jóváhagyást nyert. A szindikátusnak a központhoz való viszonyát az április hó 24-én pénteken Gyulafehérváron a Transsylvania Bankban tartandó közgyűlés fogja megállapítani, ugyszintén ezen a közgyűlésen fogja a szindikátus a vezetőséget is megválasztani. Akkorra a borok értékesítésére nézve is a szindikátus előtt ki fognak alakulni a lehetőségek úgy a bel-, mint külföldi viszonylatban. Bár új tagokat vesz fel és szívesen lát a Szindikátus a gyulafehérvári gyűlésén, tömeges taggyűjtési akciót a helyzet teljes kialakulása után fog indítani.

Általános tájékoztatásul közöljük, hogy az E. G. E., valamint a vármegyei gazdasági egyesületek vetőmagra stb.-re kölcsönt nem adhatnak, mert az ehhez szükséges tőke felett nem rendelkeznek. Ezt a mezőgazdasági kamarától lehet kérni, amelyek egyes vármegyékben e célra megfelelő tőke felett rendelkeznek.

Déva Csángótelepi Gazdaköre alapszabályai jóváhagyást nyervén, a gazdakör élénk tevékenységet fejt ki a Dévai Csángótelepi Hitelszövetkezet hatátságos támogatása mellett. Hetenként két este a Hitelszövetkezetben az ifjúsági dalárda tart próbákat, majd gazdaköri és egyházi összejövetelek és rádióesték vannak. A csángótelepi gazdák mulatságokat is rendeztek, amelyek bevételét nagyrésztben adóba fizették, t. i. 32% forgalmi adót kell a belépő tagok után fizetni. Leghelyesebb ilyen esetben egy tetszés szerinti belépő díjat megállapítani és az adót átalány összegben 50—100 L.-ben előre leróni.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1931. évre 350 L. tagdíjat és E. G. pótdíjat fizett: dr. Darkó Á. Kolozsvár, Gazdakör Uzon (150 L. 1930. évre), Gazdakör Csákova, Gazdakör Kisborosnyó (200 L.), Gazdakör Perjámos, Gazdakör Szárhegy (150 L.), Buding Gy. Billéd, Brunner B. Borsa, Kovács J. Cszentmárton, Gazdakör Gidófalva, Bányai J. Szkeresztur (300 L.), Gazdakör Detta.

Vegyes közlemények

Időjárás. A botfalusi cukorgyár meteorológiai állomásának jelentése szerint március hó folyamán a maximális légnyomás 725.9 volt március hó 19-én, a minimális 694.3 volt március hó 2-án: Hőmérsék: közép +1.11 C, maximális +19.0 C március hó 22-én, minimális -18.0 C március hó 6-án volt. Csapadék: havi összeg 26.7 mm. A maximális csapadék 6.0 mm. volt március hó 14-én. Csapadékos napok száma 16.

A Szatmármegyei Gazdasági Egylet most tartotta meg rendes évi közgyűlését B. Kovács Béla elnöke alatt. B. Kovács Gusztáv titkár terjesztette elő az egylet múlt évi eredményes működéséről szóló jelentését, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Dr. Böszörményi Emil javaslatára elhatározta, a közgyűlés, hogy a cséplőgépek adómentessége érdekében országos mozgalmat indít. A közgyűlés a választások rendén elnöknek megválasztotta B. Kovács Bélát, ügyvezető alelnöknek Svaitzer Bélát és titkári állásában véglegesítette B. Kovács Gusztávot.

Amikor arcszine fakó, szürkéssárga és tekintete hágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötrik amikor epepangás, gyomorfájás, felfuvódás és fejnyomás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorrra 1—1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az ó- és újvilág orvosai azért rendelik a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullét okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

PIAC.

Brassói gabonaárak. Buza 360—380, rozs 260—280, sörárpa 370—400, takarmányárpa 280—300, zab 340—360 L. 100 kg.-ként.

Temesvári terményárak. Buza 270—330, tengeri 270, zab 240—280, árpa 280 L 100 kg.-ként.

Brailai hivatalos terményárak. Buza 240—320, rozs 195, árpa 245—250, zab 260, tengeri 232—237 L. 100 kg.-ként.

Budapesti terményárak. Tiszavidéki 77 kg.-os buza 468—471 (15.60—15.70 P.), tiszavidéki 81 kg.-os buza 481.15—486.50 (16.05—16.55 P.), rozs 360—390 (12—12.30 P.), takarmányárpa 532.50—552.20 (17.75—18.40 P.), sörárpa 555—675 (18.50—22.50 P.), zab 607—607.50 (20.25—21.25 P.) L. 100 kg.-ként.

Az

Ambrosi Szőlőoltványtelep Medgyes-Medias Tulajdonos: Dr. Ambrosi Alfréd

Szállít

elsőrangú és garantált fajtisztá Szőlőoltványokat és amerikai alanyvesszőket. Kérje új árjegyzékünket! 350

A virágbimbók kifakadása előtt,

gyümölcsfái

376

3%-os SOLBAR-oldattal

való téli permetezésének meg kell történnie.

Az araszolók

lekopasztották tavaly

a gyümölcsfákat!

Most, rügyfakadás es virágzás között permetezzon!

Arzola (arzenmereg) elpusztítja az araszolót

100 liter vízbe $\frac{1}{2}$ kg. gálic, $\frac{1}{2}$ kg. mész, $\frac{1}{4}$ kg. Arzola.

Ne mulassza el ezt a permetezést! — Kár takarékoskodni! — Ráfizet!

Ismertetőt ingyen küldenek a lerakatok:

— Aiud: Hangya központ. — Alba-Iulia: Karl F. Jickeli. — Arad: Mezőgazdák Kereskedelmi Rt. — Baia Mare: Haracsek Vilmos. — Careii: Sztruhár & Mandl. — Cluj: Agrotechnica, Cal. Reg. Ferdinand 8, Schieb & Co. P. Mihai Viteazul 40. — Dej: Gazdasági Egylet. — Oradea: Takarékoság Szövetkezet, Pinta Unirii 5 sz. — Satu-Mare: Mezőgazdák Rt. — Simleu: Schwarz M. — Timişoara: Karner Ede Rt. — Sr. Brătianu 12. — Zalău: Kincses és Erdey. — Vezérképviselet: FREDERIC SPODHEIM és TÁRSA Bucureşti 2, Bulev. Elisabeta 55.

Mezőgazdák!

377

Ne feledjék a tavaszi vetésre szánt magvakat

A „CERESAN”

univerzális szárazpáccal kezelni.

Szállítunk elsőrendű

346

szőlőoltványokat és napsugaras hegyi fekvésről származó amerikai alanyvesszőket.

Leszállított áruk. — Árjegyzéket ingyen küldünk.

A medgyesi gazdasági tanintézet szőlőoltványtelepe. Telefon 104.

VETŐMAGVAK

Lucerna és lóheremagvak,

arankamentes államilag olomzárolt

Zöldség- és virágmagvak

garantált fajtisztá és csiraképes

Fű- és heremagvak állandó rétek

és legelők bevetésére

Takarmányrépamagvak eredeti

behozatal közismert tenyésztőktől

Műtrágya

Kertművelési és méhészeti

cikkek nagy választékban.

Raktárról szállít legolcsóbb ár mellett az

Erdélyi Szász Gazdasági

Egyesület árucarnoka

Sibiu

Sörgöncim: **Verkaufshalle Sibiu.**

Telefon: No. 200. 374 Árjegyzék ingyen.

Szőlőoltványok ugymint amerikai sima és gyökerez vesszők a legkeresettebb fajokból, legjobb minőségben, garantált fajtisztán kaphatók:

Caspari Fr.-nél, Medgyes-Medias,

Jud. Târnava-Mare.

347 **Árjegyzék ingyen.**

„NEUBURGER” KÜLÖNLEGESSÉG.

AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD · JUD · ALBA

Szállítunk kifogástalan minőségben és előnyös áruk mellett: *Berlandieri* × *Riparia*,

Riparia portolis,

Riparia × *Rupestris*

alanyvesszőket nagykiterjedésű enyedi, medgyesi és buiteai anyatelepünkről. — Akinak alanyvesszőre szüksége van, kérjen okvetlenül tőlünk is ajánlatot.

Árjegyzék kívánatra díjtalan